donosi Dnevnik od 19. ožujka 2004. godine na naslovnoj strani, te podnaslov: «Vlast poziva domaće banke da više financiraju državu».

Deficit proračuna izravna je veza na relaciji monetarno-kreditne i fiskalne politike. Deficit je moguće pokriti u zemlji i/ili inozemstvu. Značajni su ekonomski učinci kako se pokriva deficit. Hrvatska ima velik inozemni dug i, temeljem te činjenice, jasno je da mogućnost dodatnog zaduživanja u inozemstvu neće biti niti lako niti jeftino. Sugestija kako bi Hrvatska svoj javni dug morala pokriti na domaćem tržištu samo je logička posljedica kreditnog boniteta Hrvatske u svijetu. Domaći dug, da podsjetimo, ima učinak istiskivanja, dok inozemni dug dovodi zemlju u klasičan odnos dužnik –vjerovnik. Ima li se u vidu da su glavni dirigenti MMF i WB jasno je da politički interesi nisu tek marginalna ograničenja. Tako je bilo i tako će uvijek biti.

Jasno je da država može putem bankarskog sektora riješiti problem financiranja tako da se one zaduže u inozemstvu. Što više vlasnička struktura poslovnih banaka u Hrvatskoj upravo sugerira takav pristup. Naime, osnivači «domaćih banaka» iz inozemstva imaju neuporedivo bolji bonitet od Hrvatske države što omogućuje dobar posao za sve strane. S jedne strane, «domaće» se banke zadužuju uz manju kamatnu stopu u inozemstvu a država dobija jeftinije kredite (ili bar po cijeni po kojoj bi se mogla i sama zadužiti u inozemstvu), s druge strane.

Spomenuti sastanak šest poslovnih banaka (sve u stranom vlasnišvu), s jedne strane, i guverner odnosno ministar financija, s druge strane, jasno definiraju odnos. Guverner i ministar traže podršku poslovnih banaka da one «stvore» prostor za dodatno zaduženje kako bi se mogla voditi primjerena monetarna politika. Poslovne banke, sinidakt/kartel (nazovite to kako vam drago), trguju s državom pri čemu ima je povoljnija pregovaračka snaga. Ovo se vidi iz prijedloga da se obvezna pričuva koristi kao izvor financiranja dodatnog zaduživanja. Tako bi banke dobile veći prinos na izdvojena sredstva obvezne pričuve a država dodatna sredstva. Usput rečeno prijedlog je prilično, s obzirom na ukupne učinke, diskutabilan i ako poslovne banke postignu takav ustupak od strane centralne banke stvari će se dodatno komplicirati. Sve u svemu nugodan naslov. Jednako tako i problemi, te položaj hrvatske države izgledaju prilično sumorni.

Za očekivati je da će i nadalje u bankarskom sistemu formiranje cijene (kamatna stopa) u svojoj osnovi biti oligopolno i da će se «domaće banke» maksimalno suprostavljati formiranju nacionalne komercijalne banke. Kako ćemo funkcionirati u tim i takvim uvjetima sasvim je izvjesno. Dovoljno je napomenuti da je Zagrebačka banka u prošloj godini ostvarila povećanje dobiti od 23% dok je njezin vlasnik ostvario dobit od 8,9%. Upravo iznesen podatak pokazuje gdje se hrvatsko bankarstvo nalazi i koja mu je temeljna zadaća.

Na kraju čestitam Sloveniji na ugodnom društvu razvijenih zemalja. Velik je to rezultat ali i jasna poruka što se je moglo učiniti iz samoupravnog sistema. Svaka im čast. Ne radi se o malom rezultatu; Slovenija je član kluba od tridesetak razvijenih zemalja. Takva zemlja može dobiti kredit gdje hoće, na koje vrijeme hoće i to pod najpovoljnijim uvjetima. Danas je nezamislivo da guverner i ministar financija Slovenije pozovu šest «domaćih banaka» kako bi im ove dale kredit. Kruta zbilja srušila je bajku.